

Opravy na Velehradě finišují

Do konce roku bude propojena s nádvořím před bazilikou cyklostezka a poutní cesta

ZDENĚK SKALIČKA

Velehrad – Série rozsáhlé obnovy církevních památek v historickém jádru Velehradu, která odstartovala v rámci projektu Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy na počátku roku 2010, se blíží do finále.

Nejsložitější bylo vytyčení opatského domu

Nad úrovní terénu východně od baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje byla koncem května dokončena jedna z posledních staveb projektu IOP – kamenné základy severovýchodní kruhové věže a opatského domu, které byly odkryty při loňském záchranném archeologickém výzkumu.

„Nejsložitější a nejpracnější na celém opatském domu bylo jeho vytyčení,“ vzpomněl technický dozor investora Miroslav Machala.

„Museli jsme provést třicet rozsáhlých sond, než jsme byli schopni zaměřit a vytyčit jeho skutečný půdorys. Teprve na základě archeologického průzkumu, který trval dva a půl měsíce, se upravovala projektová dokumentace,“ připomněl.

Základy cisterciáckých staveb ze 13. století byly zvednuty necelý metr nad terén, aby návštěvníci, kteří budou procházet po miatových cestíčkách, viděli obrysy někdejších objektů v jejich původní historické podobě.

„Jde o opravu užasnou prezentaci, která se v rámci zmíněného projektového zá-

měru podařila,“ miní Jana Spathová, ředitelka Národního památkového ústavu v Kroměříži. „O základech opatského domu i severovýchodní věže, ukrytých pod zemí, věděla užší odborná veřejnost víc než sto let, ale do povědomí lidí se toho o nich moc nedostalo,“ přiznala.

Zmínila, že širší laická veřejnost i školáci si budou moci nově na místě představit, jak asi mohly stavby vypadat v době cisterciáků, dnes částečně vynesené nad terén.

Vybudování zmíněných základů opatského domu, jeho kaple a severovýchodní věže přišlo na pět milionů korun.

Do konce roku bude navíc propojena cyklostezka a poutní cesta, vedoucí od Starého Města kolem repliky základů cisterciáckých staveb, s nádvořím před bazilikou.

„Propojení cyklostezky s církevním areálem, oprava zdi u fary a výstavba nového hospodářského objektu ve farní zahradě bude financována z dotace Regionálního operačního programu Zlínského kraje,“ upřesnil Josef Homoláč, technický manažer projektu IOP Velehrad.

Lapidárium je přístupné po pěti letech

Připomněl, že v rámci projektu IOP byly v průběhu pěti let postupně obnoveny vně i vnitřně poutní bazilika, nádvoří a zahrady, které ji obklopují, kostelík Cyrilka, bývalé konírny a sýpky, z nichž vznikl po rozsáhlé přestavbě multifunkční Velehradský dům sv. Cyrila a Metoděje.

Pokračování na straně 3

Opravy v centru Velehradu finišují

OBNOVA církevního areálu přijde na 346 milionů korun, z čehož 294 milionů uhradí investor z evropských fondů. Foto: Zdeněk Skalička

Dokončení ze strany 1

V areálu přibyla nová ohradní zeď, moderní sociální zařízení pro poutníky a výraznou proměnou prošlo i lapidárium, které bylo po necelých pěti letech zpřístupněno veřejnosti letos v dubnu.

V obnoveném podzemí baziliky je nově vybudován Martýrion, připomínající křesťanské mučedníky 20. století.

„Církevní areál, jako národní kulturní památka, bude po dokončení rozsáhlé obnovy sloužit věřícím i návštěvníkům Velehradu jako živý organismus. Jeho obnovou došlo k rehabilitaci a obnově

památkových hodnot nejen v rovině fyzické a duchovní,“ kvitovala s povděkem Jana Spathová.

Obnova a stavební úpravy nadzemní i podzemní části církevního areálu, který byl vyhlášen v dubnu před šesti lety národní kulturní památkou, byla odstartována v prosinci 2009.

Projekt Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy přijde na 346 milionů korun, z čehož 294 milionů uhradí strukturální evropské fondy a zbytek půjde ze státního rozpočtu.